

KONVENCIJA

IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I KRALJEVINE ŠVEDSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

"Službeni list SFRJ" - Međunarodni ugovori, broj 12/79

Vlada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Vlada Kraljevine Švedske, u želji da uredi i unaprede odnose u oblasti socijalnog osiguranja između dveju država ugovornica, sporazumele su se o sledećem:

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ova konvencija će se primenjivati:

1) u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju na zakone, propise i opšte akte (u daljem tekstu propisi) o:

a) zdravstvenom osiguranju,
b) penzijskom i invalidskom osiguranju (uključujući nesreću na poslu i profesionalne bolesti),

v) dodatku na decu.

2) U odnosu na Kraljevinu Švedsku na zakonodavstvo (u daljem tekstu: propisi) o:

a) zdravstvenom, sa roditeljskim osiguranjem,

b) narodnoj penziji,

v) osiguranju za dopunsku penziju,

g) osiguranju za slučaj nesreće na poslu,

d) opštim dečjim dodacima.

Konvencija će se isto tako primenjivati na propise kojima se menjaju ili dopunjuju propisi navedeni u prethodnom stavu.

Konvencija se, međutim, neće primenjivati na propise koji se odnose na neku novu granu socijalnog osiguranja osim ako to ne bude predmet posebnog sporazuma - između zemalja ugovornica, kao ni na one propise kojima se proširuje delokrug primene važećih propisa na nove kategorije lica pod uslovom da vlada dotične zemlje u roku od tri meseca od dana objavljivanja obavesti vladu druge zemlje da ne namerava primeniti konvenciju na ovo proširenje.

Član 2.

Ova konvencija će se primenjivati na državljane obe zemlje ugovornice, kao i na lica čija prava proističu iz prava tih državljana.

Član 3.

Kod primene propisa jedne zemlje ugovornice, ukoliko ova konvencija ne propisuje drugačije, državljani druge zemlje ugovornice, kao i druga lica, čija prava proističu na osnovu prava tih lica uživaće ista prava kao i državljani te zemlje.

Član 4.

Ukoliko drugačije nije određeno odredbama ove konvencije, pitanje propisa koji se primenjuju rešavaće se:

- 1) shodno švedskim propisima, ukoliko je dotično lice nastanjeno u Švedskoj, ili, kada se radi o osiguranju za nesreće na poslu, ukoliko je tamo na privremenom radu,
- 2) shodno jugoslovenskim propisima, ukoliko je na radu u Jugoslaviji.

Član 5.

Ako je jedno lice nastanjeno u jednoj od zemalja ugovornica i zaposleno u preduzeću (pod preduzećem u Jugoslaviji se podrazumevaju osnovne organizacije udruženog rada i druge organizacije i zajednice), koje se nalazi u toj zemlji, a poslodavac ga upućuje na rad u drugu zemlju, mogu se propisi prvo pomenute zemlje i dalje na njega primenjivati do isteka dvadesetčetvrtog kalendarskog meseca, kao da je radnik još uvek na radu u toj zemlji i kao da je nastanjen u istoj.

Ukoliko rad u drugoj zemlji traje duže, isti propisi mogu se i dalje primenjivati uz odobrenje nadležnog organa druge zemlje, odnosno organa koga on ovlasti.

Član 6.

Za posadu broda kao i ostala lica, koja nisu samo privremeno zaposlena na brodu, važe propisi zemlje ugovornice, pod čijom zastavom brod plovi, kao da su nastanjeni u toj zemlji. Ako se u svrhu utovara, istovara, opravke ili stražarenja na brodu jedne zemlje za vreme njegovog zadržavanja u drugoj zemlji primi radnik iz te druge zemlje, na njega će se primeniti propisi te zemlje.

Putujuće osoblje vazdušnog, železničkog i drumskog saobraćaja sa radom u obe zemlje ugovornice obuhvaćeno je propisima zemlje u kojoj preduzeće ima svoje sedište. Ako je to lice stalno nastanjeno u drugoj zemlji, primenjivaće se propisi te zemlje. Za drugo osoblje tih preduzeća važe, bez obzira na državljanstvo, propisi zemlje gde preduzeće ima svoje sedište i u slučaju da se dotični upućuje na privremeni rad u drugu zemlju.

Član 7.

Za diplomatske predstavnike i profesionalne konzule kao i za administrativno i tehničko osoblje predstavništava i konzulata pod vođstvom profesionalnog konzula, kao i za članove osoblja predstavništava, odnosno konzulata i za lica koja su isključivo privatno zaposlena u domaćinstvu diplomatskih predstavnika, profesionalnih konzula i članova konzulata pod vođstvom profesionalnog konzula, primenjivaće se odredbe Bečke konvencije o diplomatskim odnosima, odnosno Bečke konvencije o konzularnim odnosima u onom obimu kojim su ta lica obuhvaćena tim konvencijama.

Član 8.

Na zajedničku molbu zaposlenog i poslodavca ili na molbu lica samostalnih profesija, nadležan organ zemlje ugovornice, čiji bi propisi shodno čl. 4. do 7. bili primenjivani, može dozvoliti izuzetak od tih propisa pod uslovom, da će odnosno lice biti obuhvaćeno propisima druge zemlje ugovornice. Kod odlučivanja treba uzeti u obzir način privređivanja i pod kojim

okolnostima se ovo obavlja. Pre odlučivanja nadležnom organu druge zemlje ugovornice će se pružiti prilika za izjašnjenja.

POSEBNE ODREDBE

Glava I

Zdravstveno osiguranje i primanja u slučaju rođenja deteta

Član 9.

U slučaju da je lice ispunilo period osiguranja shodno propisima obe zemlje ugovornice ti periodi sabiraju se, ukoliko se ne poklapaju vremenski, za dobijanje prava na jedno primanje.

Član 10.

Ukoliko lice uživa penziju na osnovu penzijskog osiguranja u obe zemlje ugovornice, primeniće se na njega propisi o zdravstvenom osiguranju penzionera zemlje ugovornice u kojoj je nastanjen.

Lice koje uživa penziju samo na osnovu propisa o penzijskom osiguranju jedne zemlje ugovornice, a nastanjeno je na teritoriji druge zemlje ugovornice, ostvaruje prava iz zdravstvenog osiguranja koji je nadležan po mestu njegovog prebivališta, pod uslovom da je kod tog nosioca i osigurano.

Član 11.

Ukoliko su članovi porodice jedno lice, koje je osigurano shodno propisima jedne zemlje ugovornice, nastanjeno u drugoj zemlji ugovornici, imaju pravo na zdravstvenu zaštitu od nosioca zdravstvenog osiguranja nadležnog za njihovo mesto prebivališta, pod uslovom da su tamo osigurani.

Glava II

Penzijsko osiguranje

A Opšte odredbe

Član 12.

Penzija, na koju je švedski, odnosno državljani SFRJ stekao pravo na osnovu rada u jednoj zemlji ugovornici, neće biti smanjena, obustavljena ili ukinuta zbog toga što je to lice nastanjeno u drugoj zemlji ugovornici.

B Penzija na osnovu švedskih propisa

Član 13.

Kod primene ove konvencije naredna penzija se po švedskim propisima isplaćuje isključivo shodno članovima 14. do 16.

Kod izračunavanja narodne penzije sa dodatnim primanjima izjednačuje se jugoslovenska penzija sa švedskom penzijom.

Član 14.

Državljanin SFRJ nastanjen u švedskoj ima pravo na narodnu penziju pod istim uslovima, sa istim iznosom i istim dodatnim primanjima kao švedski državljanin.

a) u vidu starosne penzije

ako je bio nastanjen u Švedskoj najmanje 5 uzastopnih godina neposredno pre penzionisanja i nakon što je napunio 16 godina starosti bio tamo nastanjen ukupno najmanje 10 godina,

b) u vidu privremene penzije

aa) ako je bio nastanjen u Švedskoj najmanje 5 godina ili

bb) ako je nastanjen u Švedskoj i ako je u toku tog boravka bio normalno sposoban za rad neprekidno najmanje godinu dana,

c) u vidu udovičke odnosno dečje penzije

aa) ukoliko je pokojnik neposredno pre smrti bio nastanjen u Švedskoj najmanje 5 godina i ako su preostali bračni drug i deca bili nastanjeni u Švedskoj prilikom smrtnog slučaja, ili

bb) ukoliko su preostala lica nastanjena u Švedskoj najmanje 5 godina i ako je preostalo lice ili pokojnik bio nastanjen u Švedskoj prilikom smrtnog slučaja

Preвременa ili udovička penzija shodno prvom stavu pretvara se bez zahteva u starosnu penziju kada odnosno lice ispuni godine starosti za opštu penziju.

Za ostvarivanje prava na naknadu zbog hendikepa primeniće se odredbe prvog stava b).

Pravo na naknadu za negu hendikepiranog deteta pripada ocu ili majci deteta ukoliko su on ili ona nastanjeni u Švedskoj najmanje godinu dana.

Član 15.

Državljanin SFRJ koji ne ispunjava uslove navedene u članu 14, ali ima pravo na dodatnu penziju, ukoliko nije drugačije propisano u trećem stavu, bez obzira da li je nastanjen u Švedskoj ili ne, ima pravo na narodnu penziju sa dodatnim primanjima srazmerno sa brojem kalendarskih godina za koje su njemu ili, ako je u pitanju udovička ili dečja penzija, pokojniku priznati penzioni poeni u okviru osiguranja za dodatnu penziju. Ukoliko postoji pravo na punu dodatnu penziju, narodna penzija se priznaje u punom iznosu. U drugom slučaju narodna penzija se priznaje u odgovarajuće smanjenom iznosu.

Udovička penzija shodno prvom stavu pretvara se bez zahteva u starosnu penziju kada udovica dostigne propisanu starost za opštu penziju. Ukoliko udovica lično poseduje odgovarajući staž koji donosi veću starosnu penziju starosna penzija će se priznati u većem iznosu.

Naknada za hendikep koja se ne isplaćuje kao dodatak na narodnu penziju kao i dodatak za negu hendikepiranog deteta, zaštitni dodatak na penziju i penziona primanja koja su zavisna od ukupnog dohotka penzionera, isplaćivaće se samo za vreme kada je korisnik nastanjen u Švedskoj.

Ukoliko oba bračna druga imaju pravo na starosnu penziju, a ukupan iznos njihovih penzija je manji od penzije koju bi jedan bračni drug primio ako bi samo on imao pravo na penziju, tada se penzije povećavaju sa razlikom. Razlika se deli proporcionalno između obe penzije.

Član 16.

Uslov na pravo za dodatnu penziju shodno stavu 1. člana 15. smatraće se ispunjenim ako je osiguranik ili, kada je u pitanju udovička ili dečja penzija, pokojnik imao lični dohodak oporezivan državnim porezom na dohodak za najmanje tri godine koje su prethodile 1960. godini. Ako je potrebno uračunavaju se i godine za koje su odnosnom licu priznati penzioni poeni za dodatnu penziju kao i penzijski staž u jugoslovenskom penzionom osiguranju. Pri tome se izjednačavaju dvanaest meseci jugoslovenskog penzionog staža sa jednom godinom kada je lični dohodak oporezivan državnim porezom.

Godine za koje su osiguraniku priznati poeni za dodatnu penziju, izjednačuju se pri primeni odredbe člana 15 koji govori o određivanju narodne penzije, s godinama pre 1960. godine, kada je dohodak oporezivan državnim porezom.

Član 17.

Zakonske odredbe za dodatnu penziju su:

1) Licu koje nije švedski državljanin priznaju se penzijski bodovi samo na osnovu privređivanja kad je bilo nastanjeno u Švedskoj ili na osnovu rada na švedskom trgovačkom brodu,

2) ako lice ima penzijski staž i za švedsku dodatnu penziju i za jugoslovensku penziju, za ostvarenje će se prava na dodatnu penziju sabrati oba staža ako se vremenski ne poklapaju. Pri tom će se izjednačiti dvanaest meseci jugoslovenskog staža s jednom kalendarskom godinom za koju je priznat penzijski bod,

3) za izračunavanje visine dodatne penzije uzimaju u obzir samo razdoblja osiguranja prema švedskim propisima,

4) ova konvencija neće uticati na odredbe švedskih propisa o određivanju dodatne penzije za švedske državljane koji su rođeni pre 1924. godine.

C Penzije na osnovu Jugoslovenskih propisa

Član 18.

Ukoliko lice na osnovu ostvarenog staža u Jugoslaviji nema pun penzijski staž predviđen jugoslovenskim propisima, onda će se prilikom određivanja prava na jugoslovensku penziju uzeti u obzir i penzijski staž shodno švedskim propisima o dodatnoj penziji. Pri tome se izjednačuje jedna kalendarska godina za koju je ostvaren penzijski poen sa dvanaest meseci staža u okviru jugoslovenskog osiguranja. Visina penzije biće jednaka delu penzije koji odgovara odnosu između godina radnog staža u Jugoslaviji i ukupnog penzijskog staža u Jugoslaviji i Švedskoj.

Penzija na koju su švedski državljani ili članovi njihove porodice posle njihove smrti, stekli pravo na osnovu jugoslovenskih propisa, ne može biti ukinuta, obustavljena ili smanjena zbog toga što su oni nastanjeni na teritoriji zemlje sa kojom Jugoslavija ima reciprocitet u vršenju isplata penzija.

Glava III Osiguranje za slučaj nesreće na poslu

Član 19.

Davanje iz osiguranja za slučaj nesreće na poslu jednoj zemlji ugovornici, uključujući i povećanje i dodatke, isplaćivaće se u punom iznosu licu koje je nastanjeno u drugoj zemlji ugovornici.

Lice koje zbog nesreće na poslu ili profesionalne bolesti ima pravo na zdravstvenu zaštitu za vreme privremenog boravka u drugoj zemlji ugovornici a na račun nadležnog organa osiguranja pravo shodno propisima jedne zemlje ugovornice, uživa na zdravstvenu zaštitu u vezi sa tom nesrećom ili bolesti od organa osiguranja nadležnog za njegovo mesto boravka shodno propisima, koje je taj organ dužan da primenjuje.

Član 20.

Davanje za slučaj nesreće na poslu određuje po propisima i na svoj teret nosilac osiguranja one zemlje ugovornice kod koga je radnik bio osiguran u vreme te nesreće.

Kod određivanja prava na naknadu i stepena nesposobnosti za rad, prema propisima jedne zemlje ugovornice, uzeće se u obzir i ranija nesreća koja je bila obuhvaćena osiguranjem druge zemlje.

Ako se profesionalna bolest pojavi nakon toga što je bolesnik u obe zemlje ugovornice vršio takvu delatnost, gde je opasnost po takvu bolest postojala, naknadu će isplaćivati nosilac osiguranja one zemlje, u kojoj je dotična delatnost poslednji put obavljena.

Ako se naknada daje u jednoj zemlji ugovornici zbog profesionalne bolesti, nosilac osiguranja te zemlje snosiće troškove naknade i u slučaju pogoršanja te bolesti do koje dođe u drugoj zemlji ugovornici, izuzev u slučajevima u kojima je do pogoršanja došlo u toj drugoj zemlji na poslovima gde postoji rizik za tu bolest.

Glava IV Opšti dečji dodatak

Član 21.

Opšti dečji dodatak isplaćuje se u Švedskoj detetu koje je državljanin SFRJ i nastanjeno u Švedskoj pod uslovom da je dete ili jedan od njegovih roditelja bio nastanjen u Švedskoj najmanje 6 meseci ili ako se o detetu stara drugo lice koje je nastanjeno i obuhvaćeno popisom stanovništva u Švedskoj.

Švedski državljanin u Jugoslaviji ima pravo na dodatak za decu koja borave u Jugoslaviji pod istim uslovima i u istom iznosu kao i državljanin SFRJ.

DRUGE ODREDBE Član 22.

Vrhovni administrativni organi ili organi koje oni ovlaste mogu da zaključe sporazum za primenu ove konvencije. Oni će se posebno starati da se u svakoj od ove dve zemlje imenuju potrebni organi za vezu, kako bi se olakšale primene konvencije. Vrhovni administrativni organi će zatim regulisati lekarsku i administrativnu kontrolu lica koja koriste

davanja na osnovu ove konvencije, kao i u slučajevima isplate davanja koja potiču iz druge zemlje ugovornice.

Član 23.

U sprovođenju ove konvencije nadležni organi i drugi organi dve zemlje ugovornice pružaće pomoć jedna drugoj kao da se radi o primeni njihovih sopstvenih propisa.

Takva pomoć će se pružati besplatno.

Nadležni organi vlasti i drugi ili organi koje oni ovlaste mogu da se dopisuju direktno jedni sa drugima, kao i sa pojedinim licima.

Diplomatske i konzularne službe mogu se direktno obraćati vlastima ili drugim organima u drugoj zemlji radi dobijanja informacija potrebnih za zaštitu interesa njihovih državljana.

Član 24.

Vrhovni administrativni organi ili organi koje ovlaste dveju zemalja ugovornica, obavestiće jedan drugog što je pre moguće o svim izmenama i dopunama propisa iz člana 1.

Član 25.

Vrhovni administrativni organi dveju zemalja ugovornica obavestiće jedan drugog o merama koje se primenjuju u njihovim zemljama radi primene ove konvencije.

Član 26.

Svako izuzeće koje propiše jedna zemlja ugovornica u vezi plaćanja taksa i drugih troškova za dokumenta i uverenja koja se podnose određenim organima dotične zemlje, proširiće se i na dokumenta i uverenja koja je zbog primene ove konvencije potrebno podneti određenim organima druge zemlje ugovornice. Dokumenti i uverenja koja treba podneti u vezi sa materijalom koji spada u delokrug ove konvencije, ne treba da budu legalizovani kod diplomatskog ili konzularnog organa.

Član 27.

Svaka žalba koju treba podneti u propisanom roku nadležnom organu jedne zemlje ugovornice, smatraće se da je podneta u odgovarajućem roku ako je podneta u propisanom roku odgovarajućem organu druge zemlje ugovornice. Dotični organ je dužan odmah proslediti žalbu organu prve zemlje ugovornice.

Član 28.

Dokument koji je u svrhu primene ove konvencije dostavljen nadležnom organu ili nekom drugom zvaničnom organu jedne zemlje ugovornice ne može biti odbijen iz razloga što je napisan na švedskom, odnosno jednom od jezika naroda Jugoslavije.

Član 29.

Isplata na osnovu ove konvencije može se sa oslobađajućim dejstvom vršiti u valuti zemlje koja vrši plaćanje.

Ako se uvedu devizna ograničenja u nekoj od zemalja ugovornica, vlada ove zemlje će se odmah dogovoriti o merama za obezbeđenje međusobnog transfera za primenu ove konvencije.

Član 30.

Svaki nesporazum do kog dođe u vezi sa primenom ove konvencije rešavaće se uzajamno dogovorom između vrhovnih administrativnih strana dve zemlje ugovornice.

Ako se ne postigne sporazum, spor će biti rešen arbitražom određenom sporazumom između vrhovnih organa dve zemlje ugovornice. Odluke arbitražnog organa zasnivaće se na principima i duhu konvencije.

Član 31.

Kao "vrhovni administrativni organi podrazumevaju se:
u Jugoslaviji: Savezni komitet za rad i zapošljavanje
u Švedskoj: Vlada ili organ koga imenuje Vlada".

Član 32.

Odredbe ove konvencije primenjivaće se i na slučajeve koji su se desili pre njenog stupanja na snagu, bez obzira na ranije donete odluke o tim slučajevima.

U primeni konvencije uračunavaće se vreme osiguranja ili boravka pre nego što je ona stupila na snagu.

Penzije, za koje postoji pravo tek na osnovu ove konvencije, odrediće se na zahtev odnosnog lica. Penzije, koje su određene pre stupanja na snagu ove konvencije preračunavaće se na zahtev korisnika ili bez zahteva pri čemu se kao dan podnošenja zahteva smatra dan kada organ osiguranja pošalje korisniku obaveštenja o početku postupka.

Ukoliko se zahtev za određivanje ili preračunavanje preda u roku od dve godine posle stupanja na snagu ove konvencije ili se pristupi preračunavanju bez zahteva u tom roku, davanja se isplaćuju od stupanja na snagu ove konvencije. U ostalim slučajevima davanja se isplaćuju od dana određenog propisima svake zemlje ugovornice.

Član 33.

Danom stupanja na snagu ove konvencije prestaje da važi Konvencija o socijalnom osiguranju između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Kraljevine Švedske od 5. jula 1968. godine.

Ovom konvencijom neće se umanjivati davanja koja se već isplaćuju u momentu njenog stupanja na snagu.

Lica koja u toku godine u kojoj ova konvencija stupi na snagu navrše 62 godine starosti imaju pravo da se pozovu na odredbe ranije konvencije koje se odnose na pravo na švedsku narodnu penziju.

Član 34.

Ova konvencija se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka zemlja ugovornica može konvenciju pismeno otkazati diplomatskim putem sa otkaznim rokom od tri meseca.

Ako se konvencija otkaže, njene odredbe će se i dalje primenjivati na pravo koje je već stečeno, bez obzira na sve propise koje su donele zemlje ugovornice, kojima se ograničava pravo na davanje za strane državljane ili za one koji borave u drugoj zemlji. Svako pravo na buduća davanja, koje je stečeno na osnovu odredbe konvencije, biće regulisano posebnim sporazumom.

Član 35.

Ova konvencija biće ratifikovana. Razmena instrumenata ratifikacije izvršiće se u Beogradu.

Konvencija stupa na snagu prvog dana drugog meseca koji sledi mesecu u kome su razmenjeni ratifikacioni instrumenti.

U potvrdu čega su punomoćnici, propisno ovlašćeni od svojih vlada, potpisali ovu konvenciju.

Potpisano u Štokholmu, 30. marta 1978. godine u po dva primerka na srpskohrvatskom i švedskom jeziku, od kojih oba teksta imaju jednaku važnost.

Za Vladu
Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije,
Feliks Gorski, s.r.

Za Vladu Kraljevine Švedske,
Rune Gustavson, s.r.

PROTOKOL

UZ KONVENCIJU IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I KRALJEVINE ŠVEDSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

1. U vezi sa Konvencijom koju su opunomoćeni predstavnici danas potpisali, postignuta je saglasnost o sledećem:

Pravo na isplatu penzije državljaninu SFRJ shodno članu 12. Konvencije može se uskratiti u izuzetnim slučajevima. O tome treba odmah obavestiti nadležni organ.

2. Opunomoćenici su takođe konstatovali:

a) Shodno važećim jugoslovenskim propisima o zdravstvenom osiguranju osiguranik, bez obzira na državljanstvo ima pravo na naknadu troškova zdravstvene zaštite za vreme privremenog boravka van Jugoslavije u slučajevima i pod uslovima predviđenim tim propisima.

Shodno važećem švedskom zakonodavstvu o zdravstvenom osiguranju osiguranik, bez obzira na državljanstvo, ima pravo na naknadu troškova za zdravstvenu zaštitu u propisanom iznosu, koju je uživao za vreme boravka van Švedske. Uslov je da je ta zdravstvena zaštita pružena zbog bolesti koja je nastala za vreme boravka van Švedske.

b) Shodno važećim jugoslovenskim propisima državljani SFRJ - deca, studenti i lica iznad određenih godina starosti, koji su nastanjeni u Jugoslaviji, imaju pravo na zdravstvenu zaštitu i kada nisu zdravstveno osigurani.

Shodno važećem švedskom zakonodavstvu o zdravstvenom osiguranju, sva u Švedskoj nastanjena lica, uključujući decu i starija lica, obuhvaćena su švedskim zdravstvenim osiguranjem.

Potpisano u Štokholmu, 30. marta 1978. godine u po dva primerka na srpskohrvatskom i švedskom jeziku od kojih oba teksta imaju jednaku važnost.

Za Vladu
Socijalističke Federativne Republike
Jugoslavije,
Feliks Gorski, s.r.

Za Vladu
Kraljevine Švedske,
Rune Gustavson, s.r.